

Voorkom Valgevaar op platte daken

In een paar stappen naar een veilig dak

ledge

Voorkom valgevaar

In een paar stappen naar een veilig dak

Als gebouwbeheerder- of eigenaar is het belangrijk dat de mensen op jouw dak veilig zijn. Valbeveiliging is dan een logische keuze.

De zoektocht naar de juiste valbeveiliging kan helaas een flinke uitdaging zijn. Er zijn veel opties en de informatie is niet altijd even duidelijk. Je zit waarschijnlijk met tal van vragen:

- » Ben ik verplicht om valbeveiliging te laten installeren?
- » Kan ik aansprakelijk worden gesteld?
- » Wat kost valbeveiliging precies?

Wanneer je op zoek gaat naar informatie is de kans groot dat je verschillende antwoorden tegenkomt. Dat maakt het kiezen van valbeveiliging niet gemakkelijker.

Bij Kedge weten we wat het is om daken veilig in te richten. We helpen al jaren VvE's, gebouweigenaren en woningcorporaties aan veilige daken. Onze doelstelling is om veilig werken makkelijker te maken. Dit doen we door het wegnemen van onduidelijkheden in de wetgeving, logisch na te denken en in duidelijke taal te adviseren.

**Wil jij als gebouwbeheerder de juiste keuze maken voor jouw dak?
Lees dan deze whitepaper van a tot z.**

Samen sta je sterker

Veilig werken doe je niet alleen. Hoewel ieder zo zijn eigen rol en verantwoordelijkheden heeft, doe je het uiteindelijk samen. De werkgever is hoofdverantwoordelijk voor de veiligheid op het dak. Een werkgever zorgt voor de juiste persoonlijke beschermingsmiddelen (pbm's) en een training over het gebruik ervan. Het is aan de werknemer om de pbm's op de juiste manier te gebruiken.

Maak veiligheid de standaard

Als gebouwbeheerder wil je ook je steentje bijdragen, toch? Met de installatie van permanente valbeveiliging creëer je een veilige werkomgeving op jouw dak. Denk hierbij aan ankerpunten of een kabelsysteem. Door te kiezen voor een permanent systeem zorg je ervoor dat veiligheid de standaard is op jouw gebouw.

Voorkom terugkerende kosten

Permanente valbeveiliging is ook vanuit financieel oogpunt een zinvolle investering. Zo voorkom je namelijk dat iedereen die het dak betreedt steeds tijdelijke maatregelen moet nemen. Deze maatregelen brengen telkens terugkerende kosten met zich mee, denk hierbij aan het:

- » opzetten van steigers;
- » huren van hoogwerkers;
- » omhoog hijsen van tijdelijke randbeveiliging.

Wanneer is valbeveiliging verplicht?

Daar heb je 'm: de vraag der vragen. Het is heel begrijpelijk dat de verplichting van valbeveiliging niet altijd even helder is. De wetgeving laat namelijk best wel wat ruimte over voor interpretatie. Op welke regels moet je letten en hoe zijn ze op jouw dak van toepassing? We leggen je uit hoe jij valgevaar voorkomt.

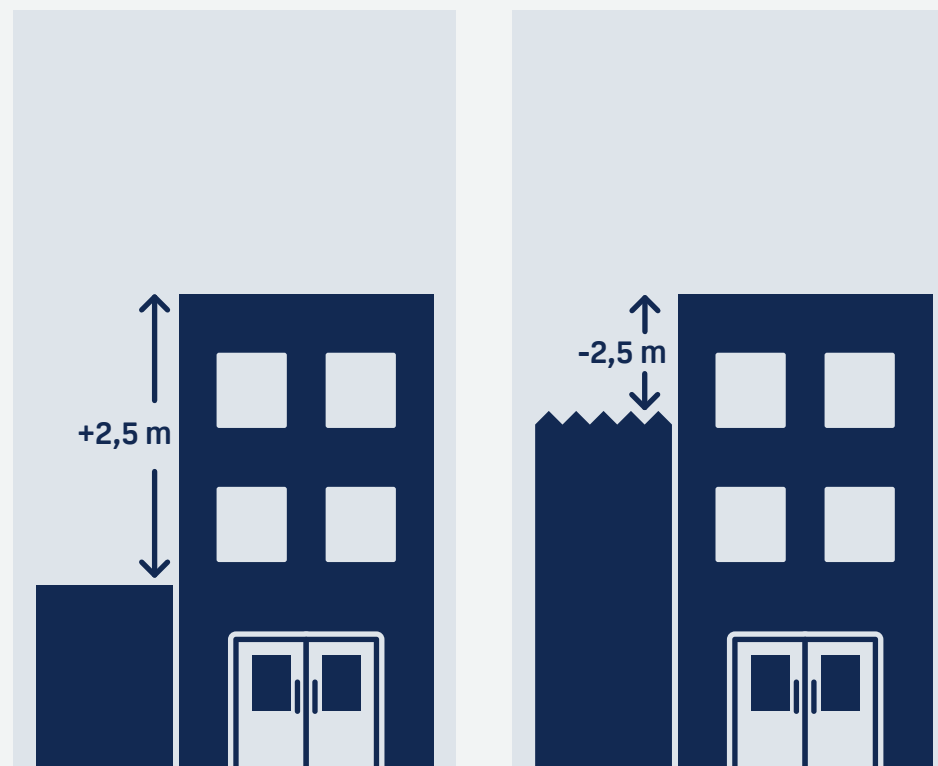
Het gebruik van daken is veranderd, de wet niet

De inrichting en het gebruik van Nederlandse daken is de afgelopen jaren behoorlijk veranderd. Doordat daken nu onder andere als extra gebruiksruijme worden gebruikt, is de drukte op de daken ook aanzienlijk toegenomen. Ondanks het stijgende bezoekersaantal is de wet over het voorkomen van valgevaar niet veranderd.

Valbeveiliging is verplicht bij valgevaar

Maar hoe zit het dan, wanneer is valbeveiliging verplicht? Valbeveiliging is verplicht in een situatie waar valgevaar bestaat. Artikel 3.16 van het Arbobesluit meldt dat er valgevaar is:

- » **Als het gevaar bestaat om 2,5 meter of meer te vallen.** Bijvoorbeeld bij de dakrand van een hoog gebouw, maar ook bij een dakvlak dat net wat hoger ligt dan de rest van het gebouw.
- » **Bij risicoverhogende omstandigheden.** Ook bij werkzaamheden op minder dan 2,5 meter hoog kan valgevaar ontstaan. Risicoverhogende omstandigheden zijn bijvoorbeeld werken boven water, verkeerswegen of uitstekende delen zoals puntige werken.
- » **Bij openingen in vloeren.** Onder openingen in vloeren vallen alle zaken waar je doorheen kan vallen. Dit kan bijvoorbeeld een open dakluik zijn.

Het ene dak is het andere niet

Vandaag de dag worden daken op allerlei manieren gebruikt. Zo staat het ene dak vol met installaties zoals zonnepanelen, warmtepompen en airco's terwijl het andere dak functioneert als een daktuin of wateropvangsysteem. Er zijn dus genoeg manieren om jouw dak te gebruiken en minstens zoveel mogelijkheden om hem veilig in te richten. Kortom: het veilig inrichten van daken is een vak op zich geworden. Waar begin je?

Een voorbeeld

Onze adviseurs starten vaak met het kijken naar wat er al op het dak aanwezig is. Staan er bijvoorbeeld veel zonnepanelen op het dak? Dan kan een kabelsysteem de ideale oplossing zijn, omdat je met één keer aanhaken voor een groot deel langs de dakrand kan lopen.

In 5 stappen de juiste valbeveiliging bepalen

Ieder dak is anders. Een nuchtere maar heldere blik zorgt ervoor dat je tot de juiste oplossing komt. Waar let jouw adviseur op? Nou, op de volgende punten:

1 Gevaren in kaart brengen. Ieder dak heeft zo zijn eigen gevaren. Toch kom je op de meeste daken dezelfde risico's tegen. Denk hierbij aan struikel- en valgevaar. Tijdens de bouw van een pand zie je vaak een steiger om deze gevaren tegen te gaan. Maar wat doe je als deze tijdelijke oplossing verdwijnt? Laat een adviseur dus alle gevaren inventariseren.

2 Bepaal de gebruiksfrequentie. Wordt de valbeveiliging veel gebruikt? Dan geldt over het algemeen dat collectieve valbeveiliging het meest geschikt is. Bij deze vorm zijn meerdere personen tegelijk beschermd en de gebruiker heeft geen training nodig. Dit is anders bij individuele valbeveiliging. Individuele oplossingen vereisen training, beschermen één persoon en zijn vaak arbeidsintensiever. Pluspunt van individuele valbeveiliging is dat het financieel voordeliger is als de valbeveiliging weinig wordt gebruikt.

3 Kijk naar de beschikbare ruimte. In ons kleine kikkerlandje is het nu eenmaal noodzakelijk om daken zo optimaal mogelijk te benutten. Daarom staan ze vaak vol met allerlei systemen en apparaten. Dit heeft gevolgen voor het valbeveiligingssysteem. Denk aan een vol dak waar geen ruimte meer is voor ankerpunten,

omdat deze anders onder de zonnepanelen verdwijnen.

4 Wat is het type dak? Het type dak is doorgaans afhankelijk van het doel van het dak én heeft invloed op het benodigde onderhoud. Zo heeft een groendak ander onderhoud nodig dan een bitumen dak en dat heeft ook weer invloed op de valbeveiliging. Een groendak is bijvoorbeeld vaak voorzien van een bewateringsinstallatie. Het kan voorkomen dat er een hekwerk bij deze installatie geplaatst moet worden, zodat de hovenier hier veilig bij kan.

5 Type onderconstructie. Het type onderconstructie is voornamelijk van belang voor de bevestiging van valbeveiliging. Bijvoorbeeld wanneer er voor de valbeveiliging in de constructie wordt geboord. Een betonnen ondergrond heeft een ander bevestigingssysteem nodig dan een staaldak. Het kan ook voorkomen dat mechanische bevestiging niet mogelijk of gewenst is. Denk aan zwembaden met dampdruk, een producent in de voedselindustrie of een locatie waar boren zorgt voor geluidsoverlast. Verkleving is dan de ideale oplossing.

De keuze is reuze.

Hoe bepaal je nu de oplossing?

Oké, de situatie is in kaart gebracht. Nu is het tijd om de beste oplossing te bepalen. Hoe doe je dat?

De arbeidshygiënische strategie

Er zijn talloze opties om de gebruikers op jouw dak te beschermen. Daardoor is er voor ieder dakvlak een passende oplossing. We bepalen aan de hand van de arbeidshygiënische strategie wat de passende oplossing is voor jouw dak.

Starten bij de bron

De arbeidshygiënische strategie start met de bronaanpak: zijn er oorzaken voor mogelijk gevaar die je helemaal weg kunt nemen of oplossen? Je kijkt pas verder wanneer een oplossing vanwege een praktische, financiële of esthetische reden niet mogelijk is.

» Bronaanpak

Het liefst pak je het gevaar aan bij de bron. Dit onder het motto 'voorkomen is beter dan genezen'. Helaas kun je de hoogte van een pand – en daarmee het valgevaar – lastig wegnemen. Het dak helemaal afsluiten valt vaak ook niet onder de

mogelijke oplossingen. In sommige gevallen is de bronaanpak wel mogelijk. Bijvoorbeeld door een object dat struikelgevaar oplevert, te verplaatsen.

» Collectieve valbeveiliging

Dé ideale oplossing op drukke daken. Deze valbeveiliging beschermt meerdere personen tegelijk en is zeer gebruiksvriendelijk. Verder heeft collectieve valbeveiliging weinig onderhoud nodig. Je kunt onder andere denken aan steigers, hekwerken of vangnetten.

» Individuele valbeveiliging

Financieel gezien is dit de voordeligere vorm van valbeveiliging. Nadelen zijn wel dat deze vorm meer gebruikskennis vraagt en maar één persoon beschermt. Voorbeelden zijn ankerpunten of een kabelsysteem.

» Persoonlijke beschermingsmiddelen

Deze gaan hand in hand met individuele valbeveiliging. Je hebt immers een veiligheidsslijn en veiligheidsharnas nodig om aan een ankerpunt te verbinden.

Tip 1

Houd het simpel

Het is zonde als een gebruiker veel tijd kwijt is aan het instellen van een individuele oplossing of pbm. Dit verkleint namelijk de kans op het gebruik ervan. We adviseren daarom om in pbm's te investeren die gemakkelijk werken en comfortabel zitten. Zo is de kans groter dat ze gebruikt worden en komt de investering beter tot zijn recht.

Tip 2

Voeg veiligheidssignalering toe aan je dak

Pictogrammen op 2 meter van de dakrand zijn een extra reminder/waarschuwing voor het mogelijke gevaar. Met een looppad creëer je een looproute, waarmee je dakwerkers naar de veilige zone dirigeert.

Voorbeelden van oplossingen

Je weet nu waar je op moet letten om te bepalen of je valbeveiliging nodig hebt. En welke strategie je kunt toepassen om een oplossing te kiezen. Maar welke oplossingen zijn er? We geven je een aantal voorbeelden.

1 Kedge Ankerpunten Revolutie in valbeveiliging

Wat ooit begon als een idee van een dakdekker, groeide uit tot een revolutie in valbeveiliging. Het Kedge ankerpunt is namelijk de enige in zijn soort die aan het dak wordt verkleefd. Het maakt niet uit of dit op bitumen of pvc dakbedekking is. In tegenstelling tot traditionele ankerpunten voor valbeveiliging worden Kedge ankerpunten niet mechanisch aan de dakconstructie bevestigd. Omdat er niet in de dakconstructie wordt geboord, is de kans op lekkages en koudebruggen aanzienlijk kleiner.

Gemakkelijke installatie = een lagere investering

Doordat het Kedge ankerpunt slechts aan de dakbedekking gebrand of geföhnd hoeft te worden, is het ankerpunt gemakkelijk te installeren. Door deze snelle installatie zijn dakdekkers minder lang op het dak bezig. Dit vraagt dus een lagere investering van de gebouweigenaar. Bovendien is er geen

geluidsoverlast en kunnen de dagelijkse activiteiten onder het dak gewoon worden voortgezet. Een enorm voordeel dat veel ongemak én geld kan besparen.

Eerste ankerpunt met CE-markering

Het Kedge ankerpunt bitumen is het eerste ankerpunt voor platte daken met een CE-markering volgens de Europese verordening bouwproducten (CPR). Dit is dé Europese richtlijn voor ankerpunten die bevestigd worden aan een bouwwerk. Een bouwproduct krijgt deze markering alleen na uitvoerige tests volgens de Europese normen. En ieder jaar wordt het ankerpunt herkeurd door een onafhankelijke partij. Ondanks dit alles zijn Kedge ankerpunten gemakkelijk visueel te inspecteren, bijvoorbeeld door de dakdekker die toch al werkzaamheden komt uitvoeren op jouw dak. Dit scheelt jaarlijks een hoop in keuringskosten. Er is namelijk geen onderhoudscontract verplicht.

Het voordeel van het Kedge ankerpunt op verschillende soorten daken

» Grinddaken

Op grinddaken is het Kedge ankerpunt extra sterk. Het grind zorgt namelijk voor extra ballast op de losliggende dakbedekking. Doordat de dakbedekking niet vast ligt,

kan het Kedge ankerpunt makkelijker zijn krachten kwijt.

» **Groendaken**

Wanneer je op een groendak een lekkage hebt, is deze vaak lastig terug te vinden. Het kan zelfs tot gevolg hebben dat de dakbedekking er in zijn geheel af moet. Dit wil je uiteraard voorkomen. Ons advies: vermijd boren om de kans op een lekkage te voorkomen. Kedge ankerpunten zijn daarom de ideale oplossing. Doordat deze worden verkleefd, verklein je de kans op lekkages.

Maak het ankerpunt zichtbaar met de grindkeerring

Op grind- en groendaken is het ankerpunt meestal niet goed zichtbaar. Daar hebben we iets op bedacht: de grindkeerring. Deze rode kunststof ring is bedoeld om het ankerpunt vrij te houden van grind of substraat (groendak/daktuin). Zo wordt het ankerpunt niet aangetast. Verder zorgt de grindkeerring voor extra zichtbaarheid.

2 Kedge Barrier **Gebruiksvriendelijk, veilig en mooi**

Een hekwerk als de Kedge Barrier valt onder collectieve valbeveiliging; het beschermt meerdere mensen tegelijk. Na bronaanpak is collectieve valbeveiliging de meest veilige oplossing. Een hekwerk is zeer gebruiksvriendelijk en training is niet nodig. Door het plaatsen

van een hekwerk kunnen mensen zich vrijuit bewegen op jouw dak. Zo kunnen PV-installateurs zonnepanelen installeren zonder zichzelf aan te lijnen.

Een mooie oplossing

Het is wel fijn als een hekwerk bij je pand past. Door een schuine of neerklapbare variant te kiezen, is het hek niet altijd zichtbaar. Zeker door de juiste kleur te kiezen gaat het hekwerk goed in de uitstraling van het pand op.

3 KEEPR kabelsysteem **De oplossing op drukke daken**

Een kabelsysteem is de ideale oplossing op drukke daken. Zodra een gebruiker zich op het dak begeeft, kan hij of zij zich meteen aanhaken en vervolgens op het dak rondlopen. Het KEEPR kabelsysteem is voorzien van een meeloper, waardoor de gebruiker zelfs langs hoekankerpunten kan lopen.

Een totaaloplossing voor meerdere werknemers. Als je het meteen goed wil doen en werknemers veilig en comfortabel wil laten werken, is een compleet KEEPR kabelsysteem toch wel de meest veelzijdige oplossing. Geen zorgen over de verdeling van individuele ankerpunten, maar een totaaloplossing voor meerdere werknemers. Wel zo makkelijk en de veiligheid is te allen tijde gewaarborgd. Hier de voordelen op een rijtje:

- » Met wel drie personen tegelijk aan hetzelfde

kabelsysteem;

- » Het is een totaaloplossing: ankerpunten, kabels, kabelbegeleiders en meer in één;
- » Toe te passen op verschillende ondergronden: onder andere op beton, hout en staal;
- » Slechts één keer aanhaken.

Tip

Is de daktoetreding te hoog (hoger dan 3 meter)? Plaats dan een kooiladder. Zo is veiligheid vanaf het eerste moment gegarandeerd.

Je hebt valbeveiliging. En nu?

Je hebt je keuze voor valbeveiliging gemaakt. Wat kun je verder nog doen en waar moet je rekening mee houden? Twee zaken die je niet mag vergeten: training en inspectie. We vertellen je er kort meer over.

1 Zonder training het dak op? Niet doen.

Veilig werken begint bij de mens zelf. Een werknemer kan ondanks de valbeveiliging alsnog onveilig werken. Hoe los je dit op? Simpel: door werknemers te trainen. Niet alle regels staan even duidelijk en op elke plek beschreven. En je kunt niet verwachten dat een werknemer deze uit zijn hoofd kent. De werkgever zorgt daarom voor training van het personeel.

2 Wat kun je als gebouwbeheer doen aan bewustwording?

We kunnen het niet vaak genoeg zeggen: bewustwording is de meest belangrijke stap. Hierin is herhaling van de werkmethoden en risico's belangrijk. En daar kun je als

gebouwbeheerder aan bijdragen. Hoe? Door diegene die het dak op gaat te herinneren aan veilig werken. Dit kan met een lijst met gebruiksinstructies, zoals een veilig dakprotocol. Verder is het van belang dat je werknemers samen het dak op laat gaan en dat ze zich bij je melden. Samen uit, samen thuis. Toch?

3 Inspectie: wel of niet verplicht?

Ondanks dat het verstandig is om de dakveiligheid te inspecteren, is het vanuit de wetgeving niet altijd verplicht. Permanente valbeveiliging valt bijvoorbeeld onder de categorie bouwproducten en hoeft niet wettelijk te worden gekeurd. Ook al is inspectie niet altijd verplicht, toch is het fijn om te weten wat de staat van je valbeveiliging is. Door inspecties weet je of onderhoud noodzakelijk is. Goed onderhoud zorgt er namelijk voor dat een systeem langer gebruikt kan worden (en is daardoor kostenbesparend).

4 Let op de voorschriften van de fabrikant

Zoals we al schreven is het bij veel systemen niet wettelijk verplicht om deze regelmatig te laten keuren. In deze gevallen zijn de voorschriften van de fabrikant leidend. Vraag dit dus na bij je adviseur.

5 Inspectie van pbm's is wel verplicht

Waar het bij valbeveiligingssystemen niet verplicht is om deze te keuren, zit dat bij pbm's net even anders. Bij persoonlijke beschermingsmiddelen ben je namelijk wel wettelijk verplicht deze jaarlijks te laten keuren door een competent persoon. Verder is het belangrijk dat de gebruikers hun pbm voor gebruik nakijken op bijzonderheden. Dit staat ook altijd in de gebruikershandleiding van het beschermingsmiddel.

Maak jouw dak veilig

Je weet nu welke stappen je kan zetten om jouw dak veilig te maken en valgevaar te voorkomen. Wat je waarschijnlijk ook hebt gemerkt, is dat ieder dak anders is. En dat valbeveiliging maatwerk is. Daarom is er niet één antwoord op de vraag: 'Wat kost valbeveiliging precies?' Gelukkig kunnen onze adviseurs je daar alles over vertellen. Neem vrijblijvend contact op voor meer informatie.

Contact

Stephensonweg 2
4207 HB Gorinchem
www.kedge.nu/contact

Postbus 850
4200 AW Gorinchem

info@kedge.nu
+31 (0)183 64 37 50

www.kedge.nu